

УРЕДБА БР. 1999/21
УНМИК/УРЕД/1999/21
15. новембар 1999.године

О ИЗДАВАЊУ ДОЗВОЛА ЗА РАД БАНАКА, НАДЗОРУ И РЕГУЛАТИВИ

Специјални представник Генералног секретара,

Сходно овлашћењима која су му поверена према Резолуцији Савета безбедности Уједињених нација 1244 (1999) од 10. јуна 1999. године,

Узимајући у обзир Привремену управу мисије Уједињених нација на Косову (УНМИК) према Уредби бр. 1999/1 од 25. јула 1999. године о овлашћењима Привремене управе на Косову,

У циљу установљења правила за давање дозвола за рад, надзор и регулативи рада банака од стране Управе за платни промет и банкарство Косова,

Овим објављује следеће:

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1 **ДЕЛОКРУГ РАДА**

Ова Уредба ће се примењивати на банке и финансијске институције, акционаре, администраторе, запослене, агенте и придружене јединице.

Члан 2 **ДЕФИНИЦИЈЕ**

Кад год буду употребљени у овој Уредби, следећи изрази ће имати следећа значења:

Администраторг означава било које лице које је службеник банке, или неко друго правно лице, укључујући било ког члана његовог управног одбора или ревизорске комисије, и било које лице које само или заједно са једним или више других лица има овлашћења да улази у уговорне обавезе за рачун дате банке или правног лица.

вПодружницаг банке или неког другог правног лица означава помоћну јединицу те банке или правног лица или компаније којој та банка или правно лице припадају као помоћна јединица, или компаније која је под заједничком управом са том банком или правним лицем;

вБанкаг означава правно лице које се бави пословима пријема новчаних улога на Косову као локална јединица или као експозитура стране банке, које пласира таква средства било у целини или једним делом у циљу давања кредита или улагања тих средстава у инвестиције на свој ризик;

вФилијалаг означава место пословања које представља правно зависни огранак банке који није посебно установљен и који директно спроводи све или само неке финансијске активности дате банке;

вКапиталг означава чисту вредност или средства банке која представљају разлику између њене активе и пасиве у складу са билансим рачунима који одговарају међународним обрачунским стандардима или другим ваљаним обрачунским принципима који су прихватљиви за Банкарски и платни орган Косова (УППБК);

вРасподела капиталаг означава расподелу готовог новца или друге имовине од стране банке њеним власницима на рачун тог власништва, али без укључивања било које дивиденде која се састоји само од акција дате институције или права да се откупе такве акције или било који износ који је уплаћен као депозит код кооперативних банака за који УППБК одреди да не представља расподелу у сврхе из Члана 27.3;

вКредитг означава било који зајам или директну или индиректну обавезу да се исплати новац у замену за право на повраћај исплаћеног, а још неотплаћеног износа као и на плаћање камате или осталих трошкова на такав износ, свако продужење датума враћања дуга, било коју издату гаранције или акредитив, и сваку обавезу да се стекне право на плаћање неке суме новца. Израз вкредитг не обухвата банковне улоге и куповину дужничких обвезница на секундарном тржишту;

вКредитна документацијаг означава споразум о зајму који даје банка и пратећа документа која обухватају, али нису ограничена на, реалне текуће финансијске изводе примаоца зајма или било ког гаранта за дуг примаоца зајма; документ о додељивању или сличном преносу потраживања у било који колатерал преко кога се зајмодаваоцу даје право на хипотеку, затезну камату или залог као обезбеђење за правовремену исплату зајма и процену вредности таквог колатерала; и запис о условима и роковима, у коме су изложени главни услови зајма, као што је износ главнице, каматна стопа, план отплате и сврха и начин коришћења позајмљеног новца.

вПокриће дугаг означава било који договорни инструмент задужења и било који други инструмент који је еквивалентан таквом инструменту било да је у овереној форми или уписан у књигу.

вНовчани улогг означава суму новца која је уплаћена у банку под условом да је банка у потпуности врати, са или без камате или премије било по виђењу или у договорено време, и која се не односи на обезбеђење имовине или услуга нити на давање покрића без обзира на то да ли је оно евидентирано или не било каквим уписом у банковне књиге, или признаницом, потврдом, напоменом или другим документом;

вАкцијски интересг означава било које власничко право или гласачко право у односу на правно лице или предузеће;

вФинансијска активностг означава било коју активност која је наведена у Члану 25;

вФинансијска институцијаг означава правно лице које није банка а које има дозволу УППБК да се бави једном или са више следећих активности: давање кредита, осигурање, трговина новцем, посредовање или дистрибуција вредносних папира, делује као менаџер инвестиционе компаније или инвестициони саветник, или пружа друге финансијске услуге као што су финансијске услуге за изнајмљивање опреме, микро-финансијске услуге или мењачке услуге и остале финансијске информативне, саветодавне или трансакционе услуге;

вСмерницег означавају необавезне препоруке које се издају за банке, финансијске институције или за појединачну банку или финансијску институцију;

вДозволаг означава овлашћење које је издао УППБК којом се даје право за обављање банкарских или финансијских активности које су наведене у тој дозволи;

вНаредбаг означава обавезујућу директиву УППБК која се издаје банкама, финансијским институцијама или било којој појединачној групи у циљу спровођења ове Уредбе или правила;

вЛицег подразумева појединца, компанију, предузеће, партнерство, удружење и било коју групу лица која сложено раде, без обзира да ли су они удружени или не;

вГлавни акционарг означава лице које поседује, директно или индиректно, десет посто или више било које класе гласачких акција банке или компаније;

вКапитал регулативег означава капитал који УППБК с времена на време дефинише ради регулативе;

вСанационе мерег означавају мере за корекцију прекршаја који су описани у Члану 37;

вПравилог означава обавезујућу директиву у циљу извршења ове Уредбе коју је УППБК издао свим банкам и/или свим финансијским институцијама;

вЗнатан интересг означава директно или индиректно поседовање интереса у правном лицу или предузећу који представља 20%или више ненаплаћених гласачких акција, или који, по мишљењу УППБК, омогућава да се има контролни утицај на управљање или политику;

вПодружницаг означава било које правно лице у коме друго лице или група лица који послују сложено и директно или индиректно држе 50%или више посто било које класе гласачких акција, или знатне интересе који омогућавају том другом лицу или групи лица да имају контролни утицај на управљање или политику дате подружнице; и

вГласачке акцијег означавају обичне акције у капиталу издавача и било које друге акције било које ознаке или описа, које дају право гласа за било коју одлуку на општем или посебном састанку издавача.

Члан 3

ЗАБРАНЕ И ИЗУЗЕЦИ

3.1 Ниједно лице не сме да се бави банкарским или пословима финансијских институција без важеће дозволе издате од стране УППБК-а.

3.2 Ниједно лице не сме да користи реч вбанкаг или кованице од речи вбанкаг у погледу посла, производа, или услуга без дозволе издате од стране УППБК-а, осим ако је таква употреба установљена или призната овом Уредбом, међународним споразумом, или ако се контекст у коме је употребљена реч вбанкаг не односи на финансијске активности.

3.3 Ниједна банка нити финансијска институција не смеју користити у свом називу речи које обмањују у погледу њиховог финансијског стања, правног статуса или везе са владом или међународним институцијама.

3.4 Ниједној банци нити финансијској институцији која је организована изван Косова неће бити дозвољено да се директно укључи у било коју финансијску активност на Косову, осим ако је та активност предузета преко филијале или подружнице за коју је дозволу издао УППБК.

3.5 Ниједно лице не сме да даје погрешне изјаве о материјалним чињеницама, нити да се лажно и обмањујуће представља или ради било шта да би створио лажни и обмањујући привид или учествује у било каквом манипулативном планирању или активностима у вези са примањем новчаних улога.

3.6 УППБК може да ослободи у целини или делимично од примене ове Уредбе банке чије примање новчаних улога има за циљ да подстакне финансијску штедњу од стране идентификованих класа лица чије укупне обавезе по улогу остају мање од 250.000 ДМ; међутим, с тим да било која од таквих банака не сме да користи израз вбанкаг у свом називу.

ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛА БАНКАМА

Члан 4

ОДГОВОРНОСТ УППБК-А ЗА ИЗДАВАЊЕ ДОЗВОЛА

УППБК има искључиву одговорност за давање дозвола за рад банкама и финансијским институцијама.

Члан 5

МИНИМАЛНИ КАПИТАЛ

УППБК има искључиву одговорност за одређивање потребног минималног износа уплаћеног капитала који су банке дужне да одржавају, а овај потребни минимални износ никада не сме бити мањи од 1 милион ДМ. УППБК може да изда правило или наредбу да се овај минимални износ с времена на време повећа.

Члан 6

ПРИЈАВА ЗА ДОЗВОЛУ

6.1 Пријаве за дозволе за рад биће у оном облику како то одреди УППБК и уз њих ће морати да се приложе следеће информације:

- (а) Квалификације и искуство администратора у постојећој или предложеној банци, укључујући пословну и професионалну историју у протеклих 10 година;
- (б) Износ стварног или предложеног капитала банке, а за предложене банке износ који је могао раније да се уплати или упише, под условом да највише 10% капитала може бити приложено у натури.

- (в) Изложени пословни план, између осталог, организациону структуру, врсте предвиђених финансијских активности, пројектоване финансијске изводе за три године и, за постојеће банке, финансијске изводе и годишње извештаје за протекле две године;
- (г) Назив, место боравка, пословну и професионалну историју за последњих 10 година и финансијске изводе за последње три године, и то за свако лице које јесте или је предложено да буде главни акционар, или које има или се предлаже да има знатни интерес у банци, и износ и проценат од тога; предложени власнички интереси удружених или сродних лица биће сабрани да би се утврдио износ таквог интереса; и
- (д) Такве додатне информације које подносилац захтева сматра прикладним.

6.2 УППБК може да захтева да подносилац захтева достави додатне или допунске информације.

6.3 Пријаву за дозволу за рад за филијалу стране банке са јурисдикцијом дирекције изван Косова (у даљем тексту вострана банкаг) треба да поднесе дотична страна банка, заједно са допунским информацијама које буде тражио УППБК.

Члан 7 ОДЛУКА О ДОЗВОЛИ

У року од три месеца од датума пријема комплетне пријаве за добијање дозволе за рад банке, УППБК ће је прелиминарно одобрити или одбити, и обавестити подносиоца захтева о својој одлуци у писменој форми; у обавештењу о одбијању биће наведени разлози за одбијање дозволе.

7.2 УППБК ће дати дозволу само ако су испуњени следећи услови:

- (а) Пословни план је базиран на доброј анализи и реалним претпоставкама;
- (б) Банка је сагласна са свим одредбама ове уредбе; и
- (в) Квалификације, искуство и интегритет њених администратора, главних акционара и оних који предлажу да ће имати или већ имају знатне интересе, су одговарајући за пословне планове и финансијске активности дате банке.

7.3 У случају прелиминарног одобрења пријаве за дозволу за рад банке УППБК ће набројати све услове који су потребни да би нека банка добила дозволу за почетак рада. Ти услови ће се односити само на:

- (а) Уплату средстава почетног капитала у банку од стране акционара;
- (б) Запошљавање и обучавање особља банке;
- (в) Изнајмљивање или куповину оперативне опреме и установљење оперативног система, укључујући и унутрашњу контролу и ревизију;
- (г) Изнајмљивање, куповину или запоседање зграде банке; и
- (д) Ангажовање спољног ревизора у складу са Чланом 33.

7.4 Ако се банка не сагласи у року од годину дана са условима да под којима је добила дозволу за почетак рада, прелиминарно одобрење пријаве биће опозвано.

7.5 Ако УППБК установи да су услови из овог члана испуњени, он ће издати дозволу.

7.6 Дозволе подружницама или једној или више филијала неке стране банке издаваће се само ако је:

- (а) Страна банка овлашћена да се бави пословима пријема новчаних улога или средстава сличних уложима по јурисдикцији стране земље где се налази њена дирекција;
- (б) Надлежни орган који врши надзор у дирекцији стране банке дао свој писмени пристанак за добијање такве дозволе; и
- (в) УППБК је утврдио да је банка адекватно надзорисана на чврстој основи преко својих надзорних органа.

Члан 8 ДОЗВОЛА

8.1 Дозвола се даје на неодређено време и не може се преносити. После почетне дозволе, банке које су прописно овлашћене могу се пријавити УППБК-у за обављање додатних активности. УППБК може да одобри такве пријаве или да их одбије наводећи разлоге за то у писменој форми.

8.2 УППБК може да наплати провизију за обраду пријава за дозволе, издавање дозвола, као и за поседовање дозволе. Све овако наплаћене провизије се не враћају.

Члан 9

РЕГИСТАР БАНАКА

УППБК ће водити централни регистар ради инспекције од стране јавности који ће за сваку овлашћену банку садржати назив, адресе дирекције и испостава, важеће копије њихових повеља или других еквивалентних докумената о установљењу и правилнике. Списак банака чије су дозволе одузете чуваће се у регистру, али ће бити уклоњена њихова поднесена документација.

Члан 10

ОДУЗИМАЊЕ ДОЗВОЛЕ

10.1 Дозвола за рад некој банци може се одузети само одлуком УППБК-а на захтев банке; после прекршаја, сходно доле наведеном Члану 37; или због једног или више следећих разлога:

- (а) Дозвола је добијена на бази лажних података достављених од стране, или се односе на, подносиоца захтева ;
- (б) Банка није почела са радом у року од 90 дана по пријему дозволе, или у оном периоду који УППБК може да одреди, или је пак престала дуже од 8 месеци да се бави пословима пријема новчаних улога;
- (в) Другој банци која је имала знатне интересе у датој банци одузета је дозвола;
- (г) Дошло је до интеграције, уједињења или продаје практично целокупне активе банке;
- (д) Власник или власници банке одлучили су да распусте или ликвидирају банку, или је банка престала да постоји као правно или оперативно самостална јединица;
- (ђ) Активности банке током прве три године рада суштински се разликују од оних које су наведене у пријави за дозволу а, по мишљењу УППБК, такво одступање није оправдано; или

(е) Страна банка нема овлашћења, или је изгубила овлашћења да се бави пословима пријема улога у земљи у којој је седиште њене дирекције.

10.2 Одлука УППБК да одузме или не одузме дозволу биће саопштена у писменој форми свакој дотичној банци или филијали и у њој ће бити наведени разлози за дату одлуку, а ступиће на снагу на дан таквог саопштења.

Члан 11

ОБЈАВЉИВАЊЕ ОДЛУКЕ О ОДУЗИМАЊУ ДОЗВОЛЕ

Одлука о одузимању дозволе биће објављена у једним или више новина опште намене и то свуда где се налазе просторије банке.

ОРГАНИЗАЦИЈА И УПРАВЉАЊЕ БАНКАМА

Члан 12

ОРГАНИЗАЦИЈА И САМОСТАЛНОСТ БАНАКА

12.1 Банке ће бити организоване као акционарска друштва са ограниченом одговорношћу по важећем закону, са свим акцијама регистрованим у име њихових власника.

12.2 Одредбе важећег закона о предузећима и компанијама примењиваће се и на банке све дотле док не противрече овој Уредби. Међутим, регистрација код суда није услов који претходи почетку рада банке пошто је банка добила дозволу за рад.

12.3 Свака банка ужива правну, оперативну, финансијску и управну аутономију у односу на било које лице укључујући ту и УППБК, и било коју агенцију, инструментални или политички одсек владе, осим ако закон, ова Уредба или правила или наредбе које су издате с тим у вези изричито прописују другачије. Ова аутономија ће се поштовати и ниједно лице не сме да врши непрописни утицај на било ког администратора банке у вршењу његових (њених) дужности, нити да се меша у активности било које банке, осим при вршењу посебних директива или законских дужности.

12.4 Свака банка имаће правни статус укључујући право да склапа уговоре, поседује и располаже покретном и непокретном имовином, и може бити учесник у правном поступку.

Члан 13

ЗАХТЕВИ У ПОГЛЕДУ КАПИТАЛА

Минимални износи које банка мора да поседује као обавезни капитал, и минимални апсолутни износ капитала, биће прописани с времена на време правилом или наредбом.

Члан 14

ОГРАНИЧЕЊА ВЛАСНИШТВА И ИМОВИНЕ

14.1 За пренос акцијског интереса у некој банци потребно је претходна писмено овлашћење УППБК-у ако би, као резултат таквог преноса, било које лице или више лица која послују споразумно, директно или индиректно, постали знатни акционари у датој банци или би поседовали више од 20% било које класе гласачких акција банке. Одлуке УППБК-а базираће се на критеријумима који су описани у члану 7 и на оним додатним факторима које УППБК буде сматрао рационалним.

14.2 Ниједна банка не сме сама, нити у сарадњи са једним или више лица, без претходног писменог овлашћења од стране УППБК, директно или индиректно, да поседује акцијске интересе код неког правног лица, или врши предузетништво изван области финансијских активности које представљају или знатни интерес или, у односу на њену нето текућу вредност, премашују износ од 15% банчиног обавезног капитала, или дозвољава да збирна нето текућа вредност свих таквих акцијских интереса премаши еквивалент од 100% од банчиног обавезног капитала.

14.3 Упркос Члану 14.2 овлашћење неће бити потребно за:

(а) Акцијске интересе које је банка стекла на бази хипотеке или уместо отплате зајма који је банка дала, при чему ће банка располагати таквим акцијским интересима у року од годину дана од датума стицања, или у неком дужем периоду ако то дозволи УППБК; или

(б) Акцијска права које банка држи као заступник или опуномоћеник.

Члан 15

ИНТЕГРАЦИЈЕ БАНАКА

За спајање, уједињење или суштинску продају целокупне активе банке потребно је претходно добијање писменог одобрења од УППБК-а. Одлука ће се базирати на томе да ли ће предложена трансакција довести до суштинског умањења конкуренције на било ком тржишту које је банка опслуживала и на критеријумима који су описани у члану 7.

Члан 16

ПОВЕЉА И ПРАВИЛНИЦИ

16.1 Свака банка дужна је да има повељу или еквивалентни документ о установљењу у коме је описан њен акционарски назив и адреса, њена намена; надлежност и овлашћења управног одбора, износ њеног капитала, класе, број и номинална вредност њених акција и гласачка права која припадају тим акцијама. Никаква допуна у повељи или еквивалентном документу о установљењу дате банке не може да ступи на снагу без претходног писменог одобрења УППБК-а.

16.2 Свака банка поступаће по правилнику, који је одобрио њен Управни одбор, и који ће у сагласности са њеном повељом установити:

- (а) Структуру организације и управе банке, укључујући њене оперативне и управне јединице, њене под-јединице и функције, надзорна места и везе;
- (б) Дужности сваког секторског директора и јединица под његовим (њеним) надзором;
- (в) Функције ревизорске комисије, управне комисије за кредитне ризике, управне комисије за активу и пасиву и остале сталне комисије управног одбора; и
- (г) Границе овлашћења администратора и осталих запослених у банци да обавезу банку уговором.

16.3 Свака банка дужна је да држи у архиви УППБК-а прописно оверену копију своје повеље или еквивалентног документа о установљењу, своје правилнике, и списак службеника који су у датом тренутку овлашћени да обавезују банку, заједно са узорком њиховог потписа и описом граница њихових овлашћења.

Члан 17

УПРАВЉАЊЕ БАНКАМА

17.1 Сваком банком управљаће управни одбор који се састоји од непарног броја чланова, најмање пет, од којих ће два члана бити неизвршни директори, и имаће ревизорску комисију, управну комисију за кредитне ризике, као и управну комисију за активу и пасиву.

17.2 Управни одбор бирају акционари банке и он је одговоран за установљење њене политике и за надзор њеног извршавања.

17.3 Управни одбор поставља генерална скупштина њених акционара на рок не дужи од две године, с тим да може поново бити изабран на сличан период. Генерална скупштина акционара може одредити надокнаду за чланове одбора; с тим да ће надокнада Управном одбору и вишим службеницима банке бити предмет одобравања од стране УППБК-а за прве три године рада банке, а после тога, ако је потребно УППБК-у ће доносити свој суд око тога.

17.4 Управни одбор радиће у складу са прописима банке.

17.5 Управни одбор и његови чланови не могу да преносе своје одговорности на друге.

Члан 18

АДМИНИСТРАТОРИ

Сва лица која су изабрана или постављена као администратори банке морају да буду способни и поштени, да имају добар углед, и морају да испуњавају критеријуме које је установио УППБК у погледу квалификација, искуства и моралног интегритета. Пре преузимања дужности, чланове Управног одбора мора да одобри УППБК.

Члан 19

АДМИНИСТРАТОРИ И ГЛАВНИ АКЦИОНАРИ; ДИСКВАЛИФИКАЦИЈА И РАЗРЕШЕЊЕ

19.1 Неко лице неће бити подобно постане члан управног одбора банке, или ће одлуком Генералне или неке посебне скупштине акционара банке бити разрешено свог чланства у Управном одбору или, ако Управни одбор не буде предузео одговарајуће мере у року од 30 дана након обавештења о дисквалификацији од стране УППБК-а, у случају да такво лице:

- (а) По закону буде лишено права да седи у Управном одбору датог правног лица;
- (б) Ради, или је радило у било које време током претходних 12 месеци у УППБК-у;
- (в) Буде осуђивано због криминала;
- (г) Буде, према мишљењу УППБК, учесник у трансакцији која крши ову Уредбу или било које правило или наредбу, или
- (д) Буде дужник у поступку о несолвентности.

19.2 Чланови управног одбора, осим оних који су поднели писмени приговор против давања таквих кредита, биће заједнички и посебно одговорни за губитке банке услед давања кредита кршећи чланове 23, 27 или 30. Такве обавезе не смеју се плаћати директно или индиректно са рачуна банке или било које њене подружнице, нити пак из прихода од било ког професионалног осигурања потраживања или неке друге полисе о обештећењу банке.

19.3 Физичко лице које је главни акционар банке или главни акционар филијале банке одмах ће након дисквалификације извући свој интерес који има у гласачким акцијама дате банке или филијале до нивоа који је испод нивоа главног акционара. Ако он (она) не ураде то за 60 дана након дисквалификације, такве акције губе право гласа и за њих се добија расподела капитала. После овог периода, ако извлачење интереса не буде извршено за 60 дана, УППБК може да нареди да се све акције у банци које директно или индиректно држи такав главни акционар пренесу неком поверенику ради продаје на аукцији, а чисти приход, који је умањен за трошкове продаје, биће исплаћен дотичном дисквалификованом акционару.

Члан 20 КОМИСИЈЕ

20.1 Свака банка дужна је да установи ревизорску комисију која ће се састојати од најмање два неизвршна члана управног одбора. Ревизорска комисија дужна је да:

- (а) Установи одговарајућу обрачунску, оперативну и управну унутрашњу контролу, врши надзор поштовања политике банке и поступака, при чему провизија за ревизију рада и списа банке пада на рачун банке;
- (б) Контролише усаглашеност са овом уредбом и важећим правилима или наредбама и о томе обавештава управни одбор;
- (ц) Ангажује стручњаке на рачун банке да јој помогну да испуни своје комисијске обавезе; и
- (д) Даје мишљење о било ком питању које јој буде достављено од стране управног одбора, или пак о оном које она сама жели да размотри.

20.2 Ревизиона комисија ће се састајати једном у три месеца и када је сазове управни одбор или два њена члана. Одлуке се доносе већином присутних чланова који гласају. Записници са састанака водиће се на начин како то пропише УППБК.

20.3 Свака банка дужна је да установи Управну комисију за кредитне ризике и Управну комисију за активу и пасиву, а у сваку од ових комисија Управни одбор ће бирати и постављати квалификоване више службенике.

20.4 Управна комисија за кредитне ризике дужна је да:

- (а) Се састаје једном недељно или кад год то посао захтева у складу са поступцима и према правилнику;
- (б) Установи и контролише спровођење пословне политике и поступака за осигурање кредита, администрацију и наплату зајмова;
- (в) Надгледа усаглашеност са овом уредбом и осталим правилима и наредбама која се односе на кредите и о томе извештава управни одбор; и
- (г) Даје мишљење о било ком питању које јој достави управни одбор, или о питању које комисија жели да размотри

20.5 Комисија за активу и пасиву дужна је да:

- (а) Једном месечно одржава састанак, или кад је сазове управни одбор или два његова члана сходно правилнику;
- (б) Доноси одлуке већином присутних чланова који гласају;
- (в) Установи и надгледа извршење пословне политике и поступака за пројекције потреба фондова и да прати правилно слагање доспећа и стопе активе и пасиве.

Члан 21 ТАЈНОСТ

Садашњи и ранији администратори, запослени и агенти банке или финансијске институције дужни су да чувају у тајности, и неће употребити за личну или корист неког другог осим за корист банке у којој раде или су радили, нити ће дозволити да буду испитивани од стране других да би открили, било коју необјављену информацију до које су дошли у складу са њиховим послом у банци. током обављања своје службе у банци. Такве информације могу се открити једино УППБК-у, укључујући његове инспекторе и ревизоре које је он наименовао, независним ревизорима банке, судским органима како то закон прописује, надзорним органима стране банке, и када је дато откривање потребно ради заштите интереса банке у правним поступцима.

Члан 22

СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА

22.1 Ниједна банка или финансијска институција не сме да сакрива, конвертује или преноси готов новац или другу имовину, ако зна или је требало да зна, да тај новац или имовина потичу од криминалне активности, нити да помаже или подстиче било које лице да сакрије или маскира незаконито порекло било ког новца или имовине.

22.2 Банке и финансијске институције обавестиће УППБК о било ком доказу који указује да дата имовина може потицати од криминалне активности и даће било коју додатну информацију надлежним органима у складу са важећим законом.

Члан 23

СУКОБИ ИНТЕРЕСА И ОБАВЕЗА ПОВЕРЕЊА

23.1 Администратор банке или финансијске институције који је странка у материјалном уговору или предложеном материјалном уговору са неком банком, или је администратор, или има материјални интерес у, или материјални везу са било којим лицем које је странка у материјалном уговору или предложеном материјалном уговору са банком, дужни су да писмено обелодане банци природу и степен материјалног интереса или односа. Овакво обелодањивање администратор је дужан да изврши када он примети или би реално требало очекивати да примети такав уговор или предложени уговор.

23.2 Писмено обавештење управном одбору банке од стране администратора у коме он једном годишње открива имена, адресе и појединости о таквим својим материјалним, комерцијалним, финансијским, пољопривредним, индустријским или другим пословима или породичним интересима које то лице има у то време, сматраће се довољном изјавом о сукобу интереса у било ком уговору за потребе члана 23.1.

23.3 Администратор који има материјални интерес или материјални однос у оквиру опсега овог члана дужан је да напусти било који састанак на коме се разматра такав уговор или предложени уговор и да се уздржи од гласања по било којој ствари с тим у вези која дође пред управни одбор банке.

23.4 Дати интерес сматра се материјалним ако је знатан у погледу финансијског посла или породичних интереса лица које има интерес (свако лице које је у сродство по брачној линији или до другог колена у крвном сродству), а сматра се да лице има материјални интерес у некој компанији ако то лице поседује, директно или индиректно, знатне интересе у компанији, или је администратор у компанији и има знатан интерес у неком партнерству, ако је то лице партнер.

23.5 Ако администратор не открије материјални сукоб интереса у складу са овим чланом надлежни суд може, на пријаву банке, акционара банке или УППБК-а, да суспендује такав уговор под таквим условима ако он то налази за сходно. Поред тога, УППБК може писменом наредбом да суспендује администратора из службе за период до годину дана, или може да га отпусти из службе за стално.

23.6 Банке ће увести одговарајуће распореде и поступке тако да оне и њихови администратори и запослени не буду доведени у ситуацију да се њихова обавеза према једном клијенту сукобљава са њиховом обавезом према другом клијенту, или пак да њихов сопствени интерес не дође у сукоб са њиховом обавезом према клијенту.

23.7 Администратори и запослени у банци имају обавезу поверења у смислу независности, оданости и марљивости према банци у којој раде као и према комитентима банке, да интересе банке ставе испред својих сопствених интереса.

23.8 Ниједна банка не сме да одобри кредит својој подружници по повлашћеним условима у погледу квалитета кредита, каматне стопе, провизије, бонитета сајемца, нити ће иједна банка куповати активу од неке подружнице у облику зајма који се не ефектуира.

23.9 Ниједна банка не сме да даје непокривен кредит ниједној својој подружници у износу који премашује 10% од њеног укупног минималног обавезног капитала, осим уз претходну дозволу од стране УППБК-а.

23.10 Ниједна банка не сме да има ненаплаћене одобрене кредите својим подружницама у било које време у збирном износу више од 25% од свог укупног минималног обавезног капитала, осим уз претходну писмену дозволу од стране УППБК-а.

ОПЕРАТИВНИ ЗАХТЕВИ

Члан 24

ОПШТИ ПРИНЦИПИ

24.1 Банке су дужне да управљају и воде своје послове у складу са здравом политиком и поступцима и захтевима ове Уредбе као и важећим правилима и наредбама.

24.2 Банке су дужне да држе онакав разични капитал и онакву ликвидну активу како то буде прописано правилима.

24.3 Банке су дужне да обезбеде разноликост у ризичној активи како је то прописано правилима.

Члан 25

ФИНАНСИЈСКЕ АКТИВНОСТИ

25.1 Банке ће у својим дозволама бити овлашћене да се баве финансијским активностима које су описане у овом члану.

Банке које имају минимални износ обавезног капитала у складу са Чланом 5, који ће се с времена на време усклађавати, могу се укључити у следеће финансијске активности:

- (а) Пријем новчаних улога (у виду улога по виђењу, орочених улога, или осталих облика улога) који доносе или не доносе камату у некој валути;
- (б) Куповина и продаја за сопствени рачун банке дужничких обвезница које су издате или гарантоване од стране држава или централних банака Европске Уније које су деноминоване и плативе у валути банковних улога и које имају рок доспећа до једне године;
- (в) Обезбеђење услуга плаћања и убирања новца;
- (г) Издавање и управљање платним средствима (укључујући ту платне картице, путничке чекове и банкарске менице);
- (д) Куповина и продаја стране валуте за готов новац за рачун клијената;
- (ђ) Обезбеђење чувања хартија од вредности и осталих драгоцености; и
- (е) Такве остале финансијске активности које прописом одреди УППБК.

25.3 Банке које имају 3 милиона ДМ у капиталу, или такав износ који може бити с времена на време одређен правилном или наредбом, могу се укључити у финансијске активности које су описане у члану 25.2, а поред тога и у следеће финансијске активности:

- (а) Пријем улога са или без давања камате у више од једне валуте;
- (б) Давање кредита, укључујући и потрошачке и хипотекарне кредите, посредовање са или без регреса и финансирање комерцијалних трансакција;

- (в) Позајмљивање средстава и куповина и продаја за сопствени рачун банке или за рачун корисника (изузев јемца) инструмената на новчаном тржишту (укључујући новчанице, менице, и потврде о улозима), дужничких обвезница, рочних послова и опција у вези дужничких обвезница или каматних стопа, или инструмената каматних стопа;
- (г) Финансијско посредовање;
- (д) Финансијски лизинг;
- (ђ) Обезбеђење услуга кредитних информација;
- (е) Обезбеђење услуга финансијског агента или консултанта (не рачунајући услуге које су поменуте у Члану 25.4(а) и (б)); и
- (ж) Пословање са једном или више валута поред валуте у којој је деноминован биланс банке, укључујући уговоре за будућу куповину и продају стране валуте.

25.4 Банке које имају 5 милиона ДМ у капиталу, или такав износ који може бити одређен по правилу или наредбом с времена на време, могу се бавити финансијским активностима које су описане у Члану 25.2 и 25.3, а поред тога и следећим финансијским активностима:

- (а) Обезбеђење повереничких услуга, укључујући инвестирање и управљање средствима која су примљена на чување и управљање вредносним папирима;
- (б) Обезбеђивање услуга као инвестициони впортфељ-менаджерг или инвестициони саветник;
- (в) Јемство и расподела дуга и акцијских папира и пословање са акцијским папирима; и
- (г) Остале финансијске активности које се односе на трансакцију обвезницама, које прописом одреди УППБК.

25.5 Ниједна банка или финансијска институција не сме се укључивати у финансијске активности које излазе из оквира оних за које је она посебно овлашћена у својој дозволи.

Члан 26

ЗАБРАЊЕНЕ ТРАНСАКЦИЈЕ И ДЕЛА

26.1 Банке и финансијске институције дужне су да се уздрже од уласка у трансакције или укључивање у дела било које врсте која би обезбедиле њима самима, или заједно са другима, доминантан положај на тржишту новца, капитала или стране валуте, и од укључивања у манипулативне радње или грабежљиву ценовну праксу која може довести до обезбеђења непоштене предности за њих или за неку трећу страну.

26.2 Ниједна банка не може да тражи ни од кога да склопи уговор да би добио било какву финансијску услугу или имовину од неке филијале као услов да му се дозволи да уговара са банком да прими било какву другу финансијску услугу од дате банке или филијале.

26.3 Ниједна банка не сме да изврши увећање кредита, нити дати кредит некоме, за олакшавање куповине вредносних папира који су зајемчени, пласирани или додељени од стране њене филијале.

Члан 27

ЗАХТЕВИ РАЗБОРИТОСТИ

27.1 Банке ће се придржавати следећих максималних граница које је прописао УППБК:

- (а) Максимални односи и излагања које ће банка одржавати у вези своје активе, ризичне активе, и ванбилансних ставки и разних категорија капитала и резерви;
- (б) Максимални збирни износ кредита, изражен као проценат обавезног капитала, који ће банка моћи да има као поверен или ненаплаћен кредит за или у корист било ког лица или групе узајамно повезаних лица; и
- (в) Максимални збирни износ кредита, изражен као проценат збирног износа свих њених кредита, који ће банка моћи да има као поверен или ненаплаћен за или у корист десет позајмљивача (укључујући групе узајамно повезаних лица) узимајући у обзир коме је банчино излагање на рачун кредитних трансакција највеће.

27.2 Банке ће се придржаваати следећих захтева које је прописао УППБК:

- (а) Захтеве у вези минималног збирног износа ликвидне активе или специфичних категорија такве активе у односу на вредност или промену вредности активе (укључујући гаранције и примљено

сајемство) или специфичних категорија истих, или у односу на износ или промену износа обавеза или специфичних категорија обавеза, под условом да ипак, банкама буде омогућено да испуне своје захтеве ликвидности тако што ће бити подржане новчаним улозима УППБК еквивалентне вредности;

(б) Захтеве у вези максималног збирног износа некретнина и фиксне активе које поседује, или специфичне категорије истих;

(в) Захтеве у вези класификације и процене активе и одредби које ће се извршити на бази таквих класификација и процена према подстандардним и неизвршеним зајмовима, и времена када зараде од неизвршених зајмова више не могу да се представљају као приход, осим ако су примљене у готовом новцу; и

(г) Забране, ограничења или услове у вези врсте или облика кредита и извршених инвестиција; усаглашавање у погледу доспећа и каматних стопа с обзиром на активе и пасиве (зависне или не), и слободне позиције у иностраној валути, драгоценим металима или драгом камењу, који премашују границе које је прописао УППБК.

27.3 Ниједна банка не сме да врши расподелу капитала нити да исплаћује дивиденду ако би, по мишљењу УППБК-а, после извршења такве расподеле банка имала капитал мањи од минималног обавезног капитала који је обавезан по овој уредби или по прописима или наредбама.

27.4 Ниједна банка не сме се директно ангажовати у индустријским, комерцијалним или било које другим активностима осим финансијских.

27.5 Ниједна банка не сме да даје кредит који је покривен њеним сопственим акцијским хартијама од вредности.

27.6 Ниједна банка не сме да купује своје сопствене акцијске вредносне папире без претходног овлашћења од стране УППБК-а.

Члан 28

ЕВИДЕНЦИЈА О КОРПОРАЦИЈАМА И ЊЕНИМ ТРАНСАКЦИЈАМА

28.1 Свака банка дужна је да припреми и води у својој дирекцији писмену евиденцију која садржи:

(а) Нјену повељу или еквивалентни документ о установљењу, своје правилнике и све допуне с тим у вези;

- (б) Регистар својих акционара-корисника, укључујући број акција које су регистроване у име сваког од њих;
- (в) Записнике са састанака и одлуке њеног управног одбора;
- (г) Записнике са састанака и одлуке са састанака акционара и комисија;
- (д) Обрачунске списе у којима је јасно и тачно приказано стање њених послова, са објашњењем њених трансакција и финансијског положаја тако да омогући УППБК-у да утврди да ли је установа пословала у складу са свим одредбама ове уредбе и са важећим прописима и наредбама;
- (ђ) Евиденцију који показује, за сваког клијента банке, дневне појединости о трансакцијама са или за рачун датог клијента, и све билансе које дати клијент поседује, или се односе на њега; и
- (е) Сличне списе које буде тражио УППБК.

28.2 Свака банка ће креирати и водити у својој дирекцији банке на Косову одговарајућу кредитну документацију и остале информације, у вези пословних односа са својим клијентима и осталим лицима, које УППБК може прописати у својим правилима.

Члан 29

ОБАВЕШТЕЊЕ О РОКОВИМА И УСЛОВИМА

Свака банка дужна је да редовно обавештава своје клијенте о текућој политици и поступцима у вези пословања банке, о роковима и условима, и о методима обрачуна у вези са улозима и кредитима примљених од њих, укључујући ту и сложене годишње каматне стопе и све друге информације које буде прописао УППБК.

Члан 30

ТРАНСАКЦИЈЕ СА СРОДНИМ ЛИЦИМА

30.1 Банке и финансијске институције не смеју да ступају у трансакције са или у корист лица која су повезана са њима, ако би се у такву трансакцију ступило под мање повољним роковима и условима, или потпуно неповољним, са или у корист лица која нису у таквој вези. За потребе овог члана, лица која су сродна дужна су да без ограничења укључе сваког администратора банке, сваког главног акционара или носиоца знатног интереса у банци; свако лице које је у сродству са таквим администратором, главним акционаром или носиоцем по брачној линији, крвном сродству до другог колена, или везано

пословним интересом, свако лице које има знатан интерес код правног лица код кога банка има знатан интерес. Упркос горе наведеног, ниједна банка не сме да даје кредит за или у корист лица које је тако повезано са банком, ако би као резултат тога збирни ненаплаћени износ на свим кредитима које је банка дала тако повезаним лицима са банком премашао износ банчиног обавезног капитала који је прописао УППБК.

30.2 Кредит који нека банка даје било којој сродној банци или финансијској институцији мора да испуни такве додатне услове и ограничења како то буде правилима прописано. За сврхе овог параграфа сродна банка или финансијска институција дужна је да без ограничења укључи: свако приватно или државно лице или институцију, или било који број таквих лица или институција која послују сложено а, која имају директно или индиректно знатан интерес у банци која даје кредит и свако правно лице или предузеће у коме банка има знатан интерес.

Члан 31

КРЕДИТ ЗАПОСЛЕНИМА У БАНЦИ

Банка не сме обезбеђивати финансијску помоћ ниједном свом запосленом, нити вршити радње у њихову корист преко граница које је установио УППБК.

РАЧУНИ И ИЗВОДИ, РЕВИЗИЈА, ИЗВЕШТАЈИ И ИНСПЕКЦИЈА

Члан 32

РАЧУНИ И ФИНАНСИЈСКИ ИЗВОДИ

32.1 Банке су дужне да воде рачуне и списе и да припреме годишње изводе који адекватно одражавају њихове пословне операције и финансијско стање у складу са међународним обрачунским стандардима и такође треба да приказују операције и финансијско стање њихових подружница и филијала, и то појединачно и укупно.

32.2 Рачуни и финансијски изводи треба да буду у таквом облику и појединостима и у складу са међународним обрачунским стандардима или другим таквима обрачунским стандардима које буде прописао УППБК.

Члан 33

РЕВИЗИЈА

33.1 Свака банка дужна је да, на препоруку своје ревизорске комисије, наменује независног и квалификованог спољног ревизора који ће бити одобрен од стране УППБК-а и који је дужан да:

- (а) Помаже у вођењу исправних рачуна и списа;
- (б) Припреми годишњи извештај заједно са ревизорским мишљењем о томе да ли финансијски изводи приказују потпун и поштен увид у финансијско стање банке у складу са одредбама ове уредбе;
- (в) Прегледати исправност интерне ревизије и контролних мера и поступака и дати препоруке за санацију; и
- (г) Обавестити УППБК о било каквом акту преваре од стране неког запосленог у банци или неке њене филијале, или о неправилностима или недостацима у њеном управљању или пословним операцијама због чега се оправдано може очекивати да ће наступити материјални губици за банку или дату филијалу.

33.2 За банку чија актива не премашује износ који је установио УППБК-у функције које су описане у Члану 33.1 може да обавља и интерни ревизор банке, с тим да такав ревизор има најмање 10 година професионалног искуства у ревизији.

33.3 Банка чија актива или активности то оправдавају по мишљењу УППБК, може упослити уз савет и пристанак Ревизорске комисије, способног и одговарајућег интерног ревизора.

33.4 Интерни ревизор доставља своје извештаје ревизорској комисији која одређује његову или њену надокнаду.

33.5 Интерни ревизор има право на рационални приступ управљању и члановима управе ради разматрања питања у вези њихових функција и има право да тражи и добије од њих све информације или документацију која му/њој буде потребна.

33.6 Интерни ревизор неће имати овлашћења да обавезује нити представља било коју банку у уговорима или другим трансакцијама.

33.7 Интерни ревизор ће радити независно од управе и имаће посебну обавезу поверења да брине о раду банке и да буде одан банци.

33.8 Интерни ревизор ће:

- (а) Установити системе унутрашње контроле, који ће бити одговарајући за ревизорску комисију да надгледа и критикује политику и поступке у погледу обрачунавања, управљања, пословних операција и чувања активе;
- (б) Установити и реализовати интерне програме, који су одговарајући за ревизорску комисију, у циљу обављања провера у вези непоштовања и неправилности у одабраним одељењима на бази процена о ризику од стране интерног ревизора за дата одељења;
- (в) Извештавати ревизорску комисију о непоштовању и неправилностима у таквим интервалима и сходно таквим поступцима које буде одредила ревизорска комисија, а где то диктирају нужне околности, онда и УППБК.
- (г) Помагати, сарађивати са и надгледати екстерног ревизора при врењу његових/њених дужности; и
- (д) Обавља остале дужности као што може бити предвидено уставом банака.

ВРШИТИ И ТАКВЕ ДРУГЕ ДУЖНОСТИ КОЈЕ СУ ПРЕДВИЂЕНЕ У ПРАВИЛНИКУ БАНКЕ

Члан 34

ОБЈАВЉИВАЊЕ БИЛАНСА, МИШЉЕЊА РЕВИЗОРА И ГОДИШЊЕГ ИЗВЕШТАЈА

34.1 Свака банка ће у року од 30 дана у сваком календарском кварталу објавити удомаћим новинама поштен и тачан преглед њеног кварталног биланса за крај прошлог календарског квартала. Свака банка ће такође, у року од 4 месеца по завршетку своје финансијске године, објавити у новинама поштен и тачан преглед свог биланса и мишљење свог ревизора за претходну финансијску годину.

34.2 Свака банка треба такође да објави свој годишњи извештај и да обезбеди копије за јавност, које ће се давати на захтев и без надоканде.

Члан 35

ФИЛИЈАЛЕ СТРАНИХ БАНАКА

Филијале страних банака дужне су да објављују билансе и укупне изводе о приходу и да их достављају УППБК-у квартално, и у неко друго време како то буде захтевао УППБК. Сви такви финансијски извештаји морају да буду у складу са међународним обрачунским стандардима.

Члан 36

ИЗВЕШТАЈИ И ПРЕГЛЕДИ

36.1 Свака банка треба да припреми и достави УППБК-у извештаје у вези свог управљања и пословних операција, ликвидности, солвентности и профитабилности, као и о својим филијалама како појединачно тако и укупно. Извештаји треба да се припреме у таквом облику и појединостима и да се достављају у таквим интервалима како то УППБК буде одредио.

36.2 Сваку банку и сваку њену подружницу прегледаће инспектори УППБК, или пак ревизори које је поставио УППБК. Ови инспектори могу бити службеници органа из неке стране земље којој је поверен монетарни надзор или надзор промишљености финансијских активности у тој земљи, ако се то тиче прегледа банке која је филијала или експозитура стране банке, која има своју дирекцију у тој земљи или има знатан интерес у иностраној банци која је лоцирана у тој земљи.

36.3 У својим прегледима банака и њихових филијала УППБК и ревизори које је он поставио могу да:

- (а) Преглеђују рачуне, књиге, документа и остале списе банке или филијале; и
- (б) Захтевају од администратора, запослених и агената банке или филијале да им обезбеде такве информације о било ком питању у вези њеног управљања и пословних операција које они буду с разлогом тражили.

36.4 Свака банка и свака њена филијала треба да прихвате и сарађују у потпуности са инспекторима УППБК-а и ревизорима које је поставио УППБК. Нико нема права да узнемирава, спречава, одлаже, кочи, плаши, нити врши непрописни утицај на инспекторе УППБК или ревизоре које је он поставио.

36.5 Свака подружница банке и извршиоци стручних или оперативних услуга за банке треба да обезбеде информације УППБК-у које УППБК може с разлогом да тражи у вези банчиних операција и односа са тим лицима.

ПРЕКРШАЈИ, КАЗНЕ И САНАЦИОНЕ МЕРЕ

Члан 37

ПРЕКРШАЈИ, КАЗНЕ И САНАЦИОНЕ МЕРЕ

37.1 УППБК ће одредити санационе мере и казне које су предвиђене за прекршаје који су описани у овом члану.

37.2 УППБК може предузети следеће мере, или изрећи следеће казне банкама или финансијским институцијама ако утврди да су банка, финансијска институција или било који њен администратор, главни акционари и/или они који имају знатне интересе у њој прекршили неку одредбу ове уредбе, или било које правило или наредбу УППБК, ако су прекршили било који услов или ограничење који су приложени уз овлашћење које је издао УППБК, или ако су се упустили у несигурне и нездраве радње према мишљењу УППБК-а:

- (а) Издати писмена упозорења;
- (б) Закључити писмени споразум са управним одбором у циљу обезбеђења програма санационих мера;
- (в) Издати писмене наредбе да се прекине или одустане од таквих прекршаја и да се предузму санационе мере;
- (г) Изрећи казне банци, финансијској институцији или њеним администраторима, акционарима и онима који имају знатне интересе у њој у износу од ДМ 500 до ДМ 5,000 за сваки дан у коме се прекршај настави, с тим да ће казне имати сличан износ за правна лица са упоредивом укупном активом за исту врсту прекршаја;
- (д) Привремено суспендовати или распустити руководство или његовог члана, или чланове, Одбор управника и члана или чланове истог; и
- (ђ) Укинути дозволу банци или финансијској институцији и поставити стечајну управу.

37.3 За банке чији је обавезни капитал УППБК одредио да буде мањи од две-трећине потребног минималног обавезног капитала, поред мера које су описане у Члану 37.2, УППБК може да предузме једну или више од следећих мера:

- (а) Захтевати да просечна укупна актива банке током било ког календарског квартала не премашује њену укупну активу током претходног календарског квартала;

- (б) Захтевати да банка не може да стиче икакве акцијске интересе код било ког правног лица нити предузећа, установљује или стиче друге филијале, нити да сеукључује у нове пословне линије или планове;
- (в) Захтевати да банка не може да даје кредит некој филијали, осим ако је такав кредит зајемчен тржишним хартијама од вредности које су издате или гарантоване од стране држава Европске уније, под надзором заложног агента, чија тржишна вредност увек премашује 125% износа кредита;
- (г) Захтевати да каматне стопе које банка плаћа на улоге не премашују преовлађујуће каматне стопе на улоге упоредних износа и доспећа у региону где банка послује, како то буде одредио УППБК.

37.4 За банке чији обавезни капитал УППБК буде одредио да буде мањи од једне половине потребног минималног обавезног капитала, поред мера које могу бити предузете и које су описане у Члану 37.2, и 37.3, УППБК може предузети једну или више следећих мера или изрећи следеће казне;

- (а) Захтевати од банке или неке њене подружнице да измене, смање, или прекину све активности за које УППБК утврди да су проузроковале материјалне губитке за банку;
- (б) Захтевати од банке да отпусти једног или више администратора који су били на функцији више од 180 дана непосредно пре него што је банка остала без довољно капитала, како је то утврдио УППБК;
- (в) Захтевати од банке да се лиши или ликвидира било коју подружницу ако УППБК утврди да је та подружница у опасности да постане несолвентна или да је проузроковала материјалне губитке за банку; и
- (г) Захтевати да ниједан администратор не прими било какву премију нити надокнаду по стопи која премашује просечну стопу надокнаде за дато лице (изузев премија, акцијских опција и деобе профита) током 12 месеци који су претходили месецу у коме је, по мишљењу УППБК, банка остала без довољно капитала.

37.5 За банке чији је обавезни капитал УППБК утврдио да буде мањи од једне четвртине потребног минималног обавезног капитала, поред мера које се могу предузети и које су описане у Члану 37.2, 37.3 и 37.4, УППБК ће одредити и стечајну управу за банку.

37.6 Мере и казне које су предвиђене у овом члану не искључују примену осталих цивилних казни или кривичних казни како је то предвиђено важећим законом.

37.7 Све казне или приходи који су стечени у складу са овим чланом уплаћиваће се у Консолидовани буџет Косова.

37.8 Казне које су описане у члану 37.2 могу се применити на било које лице које је прекршило било коју одредбу члана 3, и упркос било којој одредби закона, УППБК ће такође бити овлашћен да тражи ликвидацију послова таквог лица по одредбама важећег закона.

Члан 38

СУСПЕНЗИЈА И ОТПУСТ ЛИЦА ПОВЕЗАНИХ СА БАНКОМ

38.1 Ако УППБК утврди да је било који администратор, упосленик, или ималац знатног интереса у банци намерно или више пута извршио неки прекршај ове Уредбе или било ког правила или наредбе што је довело до материјалног губитка банке, или до финансијског добитка тог лица, или се оно укључило у несигурне и нездраве радње и наставила са таквим радњама и после писменог упозорења од стране УППБК, онда УППБК може да изда наредбу која садржи било коју или све следеће одредбе:

- (а) Захтевати разрешење тог лица са њеног положаја у банци;
- (б) Забранити таквом лицу да ради у или се укључује у банкарске и финансијске послове на одређени период или доживотно;
- (в) Забранити датом лицу да директно или индиректно примењује права гласања која му припадају као акционару банке;
- (г) Захтевати од датог лица да стави на располагање све или било који део његових или њених директних или индиректних власничких интереса у банци или да престане да поседује знатан интерес у њој;
и
- (д) Захтевати од датог лица да надокнади банци губитке које је оно проузроковало таквим прекршајима.

38.2 Ако је било која такво лице кажњено због неког кривичног прекршаја, УППБК може издати наредбу којом се то лице привремено суспендује са његовог положаја у банци, и ако је то изводљиво, суспендоваће и обављање гласачких права на бази акција тог лица у банци до окончања кривичног случаја. Прекидање кривичног случаја или одлука о недужности по питању оптужбе неће спречити УППБК да предузме према датом лицу било које одговарајуће мере у складу са овом уредбом.

38.3 Ниједно лице не може да буде на неком положају у, нити да учествује на било који начин у вршењу активности у било којој подружници банке која

се бави финансијским услугама без претходног писменог одобрења УППБК, ако је такво лице по наредби УППБК суспендовано или уклоњено са свог положаја у банци, ако му је забрањено вршење гласачких права као акционара банке, или ако се од њега захтевало да стави на располагање своје власничке интересе у банци.

38.4 У случају да неко лице не прода нити се реши гласачких акција банке сходно наредби издатој по овом члану за прописано време, УППБК може наредити да се све акције у банци које поседује такво лице пренесу поверенику ради продаје на аукцији а нето приход, умањен за трошкове продаје, биће послат таквом лицу.

ПРИНУДНА УПРАВА

Члан 39

ОСНОВЕ ЗА ПОКРЕТАЊЕ СТЕЧАЈА УСЛЕД НЕСОЛВЕНТНОСТИ

39.1 Ако УППБК утврди да је нека банка несолвентна или јој је одузета дозвола за рад, или да се реално може очекивати да ће она постати несолвентна у следећих 90 дана, УППБК може одузети дозволу за рад тој банци и одмах преузети управу и контролу над том банком преко стечајног управника кога поставља УППБК. Овај поступак познат је као принудна управа.

39.2 За сврхе ове уредбе:

- (а) Нека банка ће се сматрати несолвентном ако не плаћа своје обавезе у потпуности у роковима доспећа, или ако вредност њене пасиве премаши вредност њене активе;
- (б) Вредност банчине активе, пасиве и обавезног капитала утврђиваће се у складу са стандардима процене и поступцима које је прописао УППБК; и
- (в) При утврђивању вредности банчине активе и пасиве за неки будући датум узеће се у обзир реално предвиђени будући приходи и трошкови банке до датог датума.

39.3 Стечајни управник може бити лице из приватног сектора или службеник УППБК-а који испуњава квалификације које је прописао УППБК. УППБК може отпустити стечајног управника због оправданог разлога. Услови надокнаде стечајном управнику могу обухватити и стимулације за испуњење циљева који су описани у члану 41.1, а могу обухватити и казне за неиспуњење тих циљева.

39.4 Надокнада стечајном управнику и стручњацима које он или она ангажују и накнада за њихове трошкове и трошкове које УППБК има у примени ове Уредбе за потребе дате банке биће исплаћене из активе те банке. Исплате стечајном управнику вршиће се на текућој бази, ако по мишљењу стечајног управника има довољно ликвидних средстава, под условом да стечајни управник и његови агенти не приме ни у једном календарском месецу већи пропорционални део у исплати њихових захтева за провизију и трошкове од дела који депоненти који су описани у Члану 43.1(б) приме исплатом њихових захтева. Новац који се дугује стечајном управнику на крају рока принудне управе биће исплаћен из прихода од продаје банчине активе са приоритетом који је описан у Члану 43.

Члан 40

ОБАВЕШТЕЉЕ И РЕГИСТРАЦИЈА УПРАВЕ

40.1 Стечајни управник дужан је да у року од два дана од његовог (њеног) постављења у свакој јединици банке постави обавештење којим се објављује таква мера сходно овој уредби, у коме је наведен датум и време постављења стечајног управника и у коме је одређено да су:

Поништена овлашћења лицима да ангажују финансијску одговорност банке;

- (а) Одобрење особа да добију финансијску одговорност банке су укинута.
- (б) Лица која су раније била овлашћена да дају инструкције у корист банке у погледу плаћања или преноса банчине активе или активе којом банка управља лишена тих овлашћења;
- (в) Одузели банци дозволу за рад.

40.2 Стечајни управник ће објавити обавештење у коме ће навести мере које су предузете, у једној или више новина опште намене у заједници у којој банка има своје пословне просторије и обезбедиће да се ово обавештење објављује сваке недеље у следеће четири недеље. Обавестиће о томе надлежне органе и проследиће копије ових мера УППБК-у у року од два дана од предузимања таквих мера.

Члан 41

ОБЛАШЋЕЊА И ДУЖНОСТИ СТЕЧАЈНОГ УПРАВНИКА И ЕФЕКТИ ПРИНУДНЕ УПРАВЕ

41.1 Стечајни управник ће имати сва овлашћења администратора и акционара дате банке и може, упркос томе што је банци одузета дозвола за рад, на бази Члана 41.2, да управља банком у њено име, и да предузима све мере да прода банку или њену активу што би, по мишљењу стечајног управника, вероватније довело до измирења већине банчиних обавеза према депонентима и осталим повериоцима у року од годину дана од постављења, него што би се постигло било којом другом мером. УППБК може продужити принудну управу за додатни период од шест месеци ако би, по његовом мишљењу, такво продужење довело до материјалног повећања у испуњењу обавеза банке. Ради испуњења примарног циља о максималном испуњењу обавеза банке према повериоцима, стечајни управник ће убрзати продају банке или њене активе и исплату повериоца.

41.2 Стечајни управник може наставити било које операције осим прихватања нових улога и давања кредита неким другим осим постојећим клијентима у вези са ненаплаћеном активом и може позајмљивати новац на покривеној или непокривеној бази. Стечајни управник може да прекине или ограничи исплату било које обавезе, да запосли или отпусти било ког службеника, заосленог или саветника, да употреби било који инструмент у име банке и да покрене или брани и спроведе у име банке било коју меру или правни поступак.

41.3 Стечајни управник ће имати неограничен приступ ради контроле просторија, књига рачуна и осталих списа, и остале активе банке и њених филијала. На захтев стечајног управника надлежни службеник за примену закона дужан је да помогне стечајном управнику да уђе у просторије банке или да врши контролу банчиних списа.

41.4 Свако лице које се намерно меша у приступ стечајног управника или у његову контролу просторија, књига рачуна и осталих списа, и остале активе банке за које је он (она) постављен, биће послато у затвор на период од најмање једне године а највише пет година, или ће бити кажњено новчаном казном од најмање 1000 ДМ дневно, а највише 5000 ДМ дневно за сваки дан за који се прекршај настави, или ће бити предузете обе мере.

41.5 УППБК ће одобрити или одбити интеграцију банке са другом банком, или продају суштиниски целокупне банчине активе било којој банци, на бази критеријума из Члана 15.

41.6 Стечајни управник ће имати иста права и привилегије и за њега ће важити исте дужности, казне, услови и ограничења која се примењују на

администраторе или остале запослене у банци која има дозволу за рад по овој Уредби.

41.7 Овлашћења администратора и акционара банке биће суспендована за време принудне управе, међутим, с тим да стечајни управник може да одреди администраторе да врше посебне функције за банку; и с тим да таква лица могу бити отпуштена са својих места у банци од стране стечајног управника и после тога престаће да примају надокнаду од банке.

41.8 Стечајни управник ће обезбедити активу банке и настојаће да спречи њено расипање крађом или другим непрописним радњама, предузимајући мере које обухватају следеће, али нису ограничене само на њих:

- (а) Замена брава и ограничење приступа новим кључевима за спољне улазе у банчине просторије и за врата унутар просторија које садрже финансијску активу или информације или опрему која може да омогући неком лицу да оствари незаконити приступ у финансијску активу.
- (б) Промена или установљење приступних кодова у банчине компјутере и дозвола приступа само ограниченем броју поверљивих запослених;
- (в) Издавање нових фото-идентификационих пропусница за улаз овлашћених запослених у просторије банке и контрола приступа осталих лица у просторије банке;
- (г) Поништавање овлашћења лицима да ангажују финансијску одговорност банке и издавање нових овлашћења, како буде прикладно, и обавештавање трећих страна о томе;
- (д) Информисање кореспондентских банака, писара и агената за пренос вредносних папира и спољних менаџера за активу банке да лица, која су раније биле овлашћена да дају инструкције у корист банке у пословима са банчином активом или активом која је поверена банци, више нису овлашћена и да само стечајни управник и лица која је стечајни управник овластио имају таква овлашћења; и
- (ђ) Суспендовање исплате расподеле капитала уопште и било које исплате администраторима и главним акционарима, међутим, с тим да се основна надокнада може платити администраторима за услуге које су они извршили у својству администратора банке.

41.9 Стечајни управник ће установити нови биланс за банку, на бази његових/њених увида у ликвидационе вредности активе банке са

одговарајућим смањењем вредности обавеза банке у обрнутом реду од приоритета у исплати расподеле при ликвидацији активе банке. Сматраће се да су обавезе доспеле на наплату а камате ће престати да се гомилају од датума постављења стечајног управника. Недоспеле обавезе ће се дисконтовати на садашњу вредност по каматној стопи коју буде одредио УППБК.

41.10 У року од једног месеца од преузимања банке стечајни управник ће направити инвентар активе и имовине банке и копију тога доставити УППБК-у, који ће направити другу копију која ће бити доступна јавности ради увида.

41.11 Петнаест дана после постављења, стечајни управник може да дозволи улагачима да повуку или да исплати повериоцима такве износе које он буде сматрао одговарајућим за такву намену али, с тим да сви улагачи или остали повериоци који су у сличној ситуацији треба да буду третирани на исти начин, с тим да ће пре опште расподеле исплате повериоцима банке или преузимања обавеза банке од стране друге банке повериоци, осим оних који су описани у Члану 43.1(б), примити највише 50% од износа њихових одобрених захтева, како је то одредио стечајни управник.

41.12 Када стечајни управник преузме банку:

- (а) Сваки рок, статутарни, уговорни или неки други, са чијим истеком би истекло или се угасило и било које право или захтев банке, биће продужен за шест месеци од датума тог истека или гашења;
- (б) Свака допуна или акцијски интерес (осим оног који је постојао шест месеци пре датума ступања на снагу принудне управе) биће одбачени, и никаква допуна или акцијски интерес осим оних које је донео стечајни управник у примени овог члана неће бити доведена у везу са активом или имовином банке све док траје привремена управа.
- (в) Права акционара престају осим права да добију приход, ако га буде било по члану 43.3, и права да добију било коју чисту исплату добијену продајом банке или суштински све њене активе, ако стечајни управник утврди да је банка имала позитивну нето вредност у време продаје; и
- (г) Стечајни управник може издати нове акције у банци, продати активу банке или уредити преузимање обавеза банке, по условима које он буде сматрао поштеним.

41.13 Поступци за утврђивање валидности и приоритета захтева и за ликвидацију активе банке и повраћај имовине клијентима банке биће прописани од стране УППБК-а, уз услов да се продаја активе банке изврши на јасани и комерцијално прихватљиви начин.

41.14 Сву активу банке која није продата до краја рока принудне управе стечајни управник може оставити или дати добротворним институцијама које подстичу народно здравље или образовање. Повериоци банке не могу полагати права и захтеве на такву активу.

41.15 Стечајни управник ће сваког месеца извештавати УППБК о напретку принудне управе у облику који може прописати УППБК.

Члан 42

ИЗБЕГАВАЊЕ ПРЕНОСА ПРЕ ПРИНУДНЕ УПРАВЕ

42.1 Стечајни управник може да предузме и судске мере да би укинуо трансакције које су базиране на фалсификованом или лажном документу који је банка извршила на штету повериоца у року од пет година од датума ступања принудне управе на снагу.

42.2 Стечајни управник може да покрене судске мере да би укинуо трансакције које утичу на активу банке или да се од трећих странака поврате преноси које је банка већ извршила:

- (а) Неоправдани преноси администраторима, главним акционарима или имаоцима знатних интереса у банци и особама повезаним са њима који су учињени до пет година пре датума ступања на снагу принудне управе;
- (б) Неоправдани преноси трећим странкама који су учињени до три године пре датума почетка принудне управе;
- (в) Трансакције у којима накнаде које је дала банка знатно премашују оне које је примила, а које су извршене до три године пре датума ступања на снагу принудне управе;
- (г) Сваки чин који је учињен са намером да све умешане странке задрже активу од повериоца банке, или на неки други начин ускрате њихова права до пет година пре ступања на снагу принудне управе;
- (д) Преноси имовине банке на, или у корист повериоца на рачун дуга који је настао до шест месеци пре датума ступања на снагу принудне управе који имају ефекат да повећају износ који би поверилац

примио при ликвидацији банке, уз услов да исплата улога у износу који не премашује 1000 ДМ по улагачу не подлеже овој одредби.

42.3 Трансакције са лицима која су у вези са банком које се воде до једне године пре датума ступања на снагу принудне управе, ако су штетне за интересе улагача и осталих поверилаца, могу се укинути и повратити од тих лица.

42.4 Мери да се укине неки пренос, стечајни управник може да донесе у року од једне године после датума ступања на снагу принудне управе.

42.5 Упркос одредбама Чланова 42.1 до 42.4, стечајни управник не може да укине исплату или пренос од стране банке ако је он извршен у редовном току пословања банке, или је био део истовремене размене по реално еквивалентној вредности, или ако је после преноса прималац дао нови неосигурани кредит банци који банка није измирила до датума ступања на снагу принудне управе.

42.6 Стечајни управник може повратити имовину или вредност имовине коју је банка пренела од почетног корисника на другог корисника само ако други корисник није дао поштену вредност за имовину и ако је знао да би први пренос могао бити укинут по овој уредби.

42.7 Стечајни управник може наредити да обавештење о архивирању мере да се укине пренос буде евидентирано у јавној евиденцији за власништво некретнина и било којим другим правима на имовину, и лице које преузима назив или стиче било који акцијски интерес или други интерес на такву имовину после архивирања таквог обавештења преузима његов назив или интерес на основу права банке да поврати имовину.

42.8 Најмодавац просторија банке или комунално предузеће или други пружалац комуналних услуга укључујући, без ограничења, предузећа која испоручују струју, природни гас, воду, или телефонске услуге, не могу да промене, одбију, нити прекину те услуге банци због њене принудне управе или због неплаћених услуга пре увођења принудне управе, међутим, с тим да на захтев најмодаваоца просторија банке или комуналног предузећа, банка је дужна да депонује покриће у неку комерцијалну банку као услов да најмодавац или комунално предузеће имају обавезу да наставе да пружају своје услуге и за време принудне управе, и не може да се тражи да такав депозит буде већи од износа трошкова услуга које су пружане банци у месецима непосредно пре датума ступања принудне управе.

Члан 43

ПРИОРИТЕТИ У ИСПЛАТИ ЗАХТЕВА

43.1 При свакој ликвидацији активе банке дозвољени осигурани захтеви морају се исплатити до износа реализације осигурања или ће осигурање бити дато осигураном повериоцу. Остали дозвољени захтеви за све остале дугове биће исплаћени по доле описаном редоследу:

- (а) Неопходни и рационални трошкови које направе стечајни управник и УППБК, укључујући и стручне хонораре, у циљу примене одредаба чланова о принудној управи;
- (б) Улози сваког улагача до износа који нису више од десет пута већи од преовлађујуће просечне месечне плате;
- (в) Износ новца који није исплаћен на улоге; и
- (г) Остали захтеви поверилаца од банке.

43.2 Ако износ који је на располагању за исплату било које класе захтева није довољан да обезбеди исплату у потпуности, такви захтеви биће умањени у једнакој сразмери.

43.3 После исплате свих достављених захтева, биће исплаћени сви преостали дозвољени захтеви који нису достављени на време које је правилима прописано за достављање. Сви приходи који преостану после исплате свих захтева улагача и осталих повериоца биће распоређени међу акционарима банке у складу са њиховим правима.

Члан 44

КОНАЧНИ ИЗВЕШТАЈ УППБК-У

Када приходи од продаје активе банке буду расподељени стечајни управник ће доставити извештај УППБК-у у коме је приложен извод о приходу и трошковима и изворима и коришћењу средстава током периода принудне управе. Пошто УППБК одобри извештај, УППБК и стечајни управник биће ослобођени било које даље одговорности у вези са принудном управом банке.

Члан 45

ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ О ПРИНУДНОЈ УПРАВИ

45.1 Стручњацима који су постављени да представљају или помажу стечајном управнику или УППБК-у у принудној управи неће бити исплаћени износи који су већи од оних који су исплаћени заосленима или агентима банке за сличне услуге, осим што УППБК може да дозволи исплату по већим

стопама, ако УППБК установи да је исплата таквих већих стопа неопходна да би се ангажовало и задржало неопходно особље.

45.2 УППБК има овлашћења да исплати накнаду стечајном управнику и његовим агентима за њихов рад под условима за које УППБК сматра да су исправни.

45.3 Сви захтеви који произилазе или су у вези са несолвентношћу банке или банке под принудном управом према стечајном управнику банке или УППБК у вези са банком која има дозволу за рад по овој Уредби биће намирени у складу са њеним одредбама. Не могу се прихватити никакве жалбе на рад стечајног управника или УППБК, осим што акционари банке који имају најмање 10% било које класе акција са правом гласа могу да се жале на постављење стечајног управника банке.

45.4 Сваки судски или управни поступак који произилази или се у вези са несолвентношћу банке или банке под принудном управом води против администратора банке, стечајног управника или УППБК у вези са банком која има дозволу за рад по овој уредби, биће изнет пред апелациони суд или одговарајући управни орган.

45.5 Ако власници банке желе да добровољно ликвидирају банку, по закону о компанијама, закону о предузећу, или било ком закону о несолвентности или стечају, или другом одговарајућем статуту, они су дужни да доставе захтев УППБК-у за одобрење добровољне ликвидације који мора бити допуњен оним подацима које УППБК може прописати. УППБК може извршити потребно испитивање послова банке и може одобрити добровољну ликвидацију по неком другом важећем закону или одредити да се примењује ова уредба и да постави стечајног управника сходно Члану 38.

ОСТАЛЕ ОДРЕДБЕ

Члан 46

РЕГУЛАЦИОНА И НАДЗОРНА ОВЛАШЋЕЊА УППБК-а

УППБК ће имати овлашћења да издаје таква правила, наредбе или смернице, да посећује пословне просторије банака и финансијских институција у време за које он сматра да је одговарајуће, да прегледава рачуне, књиге, документа и остале списе и да предузима такве друге мере које сматра неопходним и препоручљивим у смислу давања ефекта у спровођењу циљева ове Уредбе или правила и наредби с тим у вези.

Члан 47

ПРАВИЛА И НАРЕДБЕ УППБК-А; ПРОВИЗИЈЕ

47.1 УППБК ће објавити своја правила и наредбе које ће ступити на снагу на дан тог објављивања, или неког каснијег датума како то буде одређено у датом правилу или наредби.

47.2 УППБК ће банкама и финансијским институцијама наплаћивати провизију за своје надзорне и регулационе услуге да би смањео своје директне или индиректне трошкове који проистекну при пружању таквих услуга. Провизија ће се процењивати према банкама у односу на износ њихове активе или на бази било којих ванредних трошкова које УППБК или њени агенти буду имали у вези са својим надзорним активностима у појединој банци. Банке су обавезне да плате провизију у року од десет дана од достављања извода од стране УППБК.

Члан 48

СУДСКИ ПРЕГЛЕД

У било ком поступку у било ком суду, арбитражном суду или управном органу било које надлежности покренутом против УППБК за било које дело које је он извршио вршећи своју дужност као надзорник или стечајни управник, или против било ког од његових службеника, запослених, или агената:

- (а) Једино питање пред судом или органом при утврђивању да ли је окривљени поступао незаконито, погрешно или немарно биће да ли је окривљени прекорачио јасна овлашћења или је деловао на произвољан и каприциозан начин у светлу свих чињеница и околности, одредаба и намера ове Уредбе, правила и наредби важећег закона;
- (б) Ниједан садашњи нити бивши службеник, запослени или агент УППБК неће бити одговоран за штете или уопште одговоран за дела или пропусте које је извршио у доброј намери током вршења својих дужности; и
- (в) Ако је предузета радња предмет било ког таквог поступка она ће бити настављена без ограничења током поступка услед било каквих жалби или судске ревизије, осим ако надлежни суд другачије не одреди.

Члан 49

ТУМАЧЕЊЕ

49.1 Наслови у члановима у овој уредби треба да се користе само због погодности и они нису део и нису предвиђени да регулишу, ограничавају или потпомажу састављање било ког термина или одредбе.

49.2 Термини који су употребљени за повезивање или одвајање у овој уредби могу се читати и обрнутим редом, кад год је таква промена неопходна да се истакне очигледна намера дате одредбе.

49.3 Речи које су наведене у једнини у овој уредби могу се тумачити у множини и обратно кад год је таква промена неопходна да се истакне очигледна намера дате одредбе.

Члан 50

ИЗВРШЕЊЕ

Специјални представник Генералног секретара може објавити административне директиве ради извршења ове Уредбе.

Члан 51

ЗАКОН КОЛИ СЕ ПРИМЕЊУЈЕ

Одредбе важећег закона примењиваће се на бази одредби ове Уредбе.

Члан 52

СТУПАЊЕ НА СНАГУ

Ова Уредба ступа на снагу 15. новембра 1999. године.

Члан 53

ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

53.1 Правна лица која се баве банкарским пословима на Косову на дан ступања на снагу ове Уредбе која желе да раде као банке на Косову морају да поднесу пријаву у складу са чланом 7 у року од 30 дана од тог датума. Правна лица која не поднесу пријаву до тог датума, или чија је пријава одбијена сходно одредбама из Члана 7, престаће да послују у року од 30 дана или ће окончати своје послове. УППБК може да постави стечајног управника да ликвидира пословање правних лица која су принуђена да окончају своје послове у складу са одредбама овог члана.

53.2 У периоду који наредбом банци одреди УППБК (који ће бити најкасније до 31. децембра 2000. године) зато што се њена организација, управљање, финансијско стање или операције не слажу у једном или више материјалних погледа са захтевима ове Уредбе или са било којим правилом или наредбом, таква банка биће обавезна да брзо предузме мере и да се усагласи са поменутиим захтевима и то у што краћем року.

53.3 Банке које су добиле дозволу за рад и које су уписане у главни регистар како је прописано у Члану 9 и које послују као банке сматраће се да су за све намене организоване као акционарска друштва са ограниченом одговорношћу или као кооперативна удружења према важећем закону на Косову до оног времена док не ступи на снагу Закон о предузећима, или закон о компанијама или кооперативама, зависно од случаја, у које време ће правна лица по поменутом закону бити обавезна да одмах предузму и изврше званичну организацију на бази одобрења УППБК.

53.4 Ако не буде донесен адекватни закон о предузећима или компанијама у року од пет година од датума ове Уредбе УППБК ће имати овлашћења да прегледава статус свих одобрених дозвола и да предузима такве санационе мере које буде сматрао одговарајућим.

Бернар Кушнер
Специјални представник Генералног секретара